

BÀI TẬP - ĐẠI SỐ TUYẾN TÍNH

BỘ MÔN TOÁN – ĐẠI HỌC PHENIKAA

Biên soạn: Phan Quang Sáng

CHƯƠNG 1: MA TRẬN - ĐỊNH THỨC – HỆ PHƯƠNG TRÌNH TUYẾN TÍNH

Bài 1. Tìm các số m, n, k biết :

$$1) A_{m \times 3} \cdot B_{n \times 4} = C_{2 \times k}$$

ĐS: 1) $m = 2, n = 3, k = 4$

$$2) A_2 \cdot B_{m \times n} = C_{k \times 5}$$

2) $m = 2, n = 5, k = 2$

Bài 2. Cho 2 ma trận $A = \begin{bmatrix} 6 & 9 \\ -4 & -6 \end{bmatrix}$ và $B = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$. Tính : A^2, AB và BA .

ĐS: $A^2 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -3 & 12 \\ 2 & -8 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -2 & -3 \\ -6 & -9 \end{bmatrix}$

Bài 3. Cho các ma trận: $A = \begin{bmatrix} 1 & 4 & 3 \\ 2 & 5 & 0 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 2 & 3 \\ 4 & 6 \end{bmatrix}, C = \begin{bmatrix} 2 & 7 \\ 3 & -1 \end{bmatrix}$.

Tính $A + 3B', AB, BA, ABC, CB$.

ĐS: $A + 3B' = \begin{bmatrix} 4 & 10 & 15 \\ -1 & 14 & 18 \end{bmatrix}, AB = \begin{bmatrix} 21 & 29 \\ 12 & 13 \end{bmatrix}, BA = \begin{bmatrix} -1 & -1 & 3 \\ 8 & 23 & 6 \\ 16 & 46 & 12 \end{bmatrix}, ABC = \begin{bmatrix} 129 & 118 \\ 63 & 71 \end{bmatrix},$

không tồn tại CB .

Bài 4. Cho các ma trận $A = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 3 \\ 0 & 1 & 2 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} -2 & 1 \\ 0 & 2 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$ và $C = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$.

1) Hai ma trận nào có thể nhân được với nhau ?

2) Tính AB, ABC, C^n .

ĐS: 1) AB, BA, BC, CA

2) $AB = \begin{bmatrix} -1 & -3 \\ 2 & 0 \end{bmatrix}, ABC = \begin{bmatrix} -1 & -4 \\ 2 & 2 \end{bmatrix}, C^n = \begin{bmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$

Bài 5. Thực hiện các phép tính sau:

1) $\begin{bmatrix} 2 & 1 & 3 \\ 1 & 2 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4 \\ 3 \\ 1 \end{bmatrix};$ 2) $\begin{bmatrix} 1 & 3 & -1 \\ 2 & -2 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}^3$.

ĐS: 1) $\begin{bmatrix} 14 \\ 10 \end{bmatrix};$ 2) $\begin{bmatrix} -1 & 27 & -9 \\ 18 & -28 & 0 \\ 0 & 9 & -1 \end{bmatrix}$.

Bài 6. Cho 2 ma trận $A = \begin{bmatrix} -1 & 3 & 4 \\ 0 & -2 & -3 \end{bmatrix}$ và $B = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 5 \\ -3 & -1 \end{bmatrix}$

a) Tìm ma trận X sao cho $A - X = -2B'$.

b) Tìm ma trận Y sao cho $Y' - BA = 0$.

ĐS: a) $X = \begin{bmatrix} 1 & 3 & -2 \\ 4 & 8 & -5 \end{bmatrix}$ b) $Y = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 3 \\ -1 & -10 & -7 \\ -2 & -15 & -9 \end{bmatrix}$

Bài 7. Cho hai ma trận $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & 1 \\ 2 & 3 & 4 & 2 \end{bmatrix}; B = \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ 2 & -1 \\ -2 & 3 \\ 1 & 5 \end{bmatrix}$

Hãy thực hiện phép tính: $AB, B'A'$. Kiểm tra lại đẳng thức $(AB)' = B'A'$ có đúng với các ma trận A, B hay không.

ĐS: $AB = \begin{bmatrix} 0 & 10 \\ -2 & 21 \end{bmatrix}; B'A' = \begin{bmatrix} 0 & -2 \\ 10 & 21 \end{bmatrix}.$

Bài 8. Cho các ma trận:

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 2 & 1 \\ 3 & -1 & 2 \\ 0 & 2 & 0 \\ 3 & -2 & 1 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 3 & -1 \\ 1 & 5 \\ 1 & 3 \\ 2 & 2 \end{bmatrix}, C = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & -2 & -1 \end{bmatrix}$$

Tìm phần tử nằm ở hàng 2, cột 3 của ma trận $3A'BC$.

ĐS: 15

Bài 9. Cho ma trận $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$

1) Tìm ma trận X thỏa mãn $A^2 + 2A - 3X = 0$

2) Tính A^{2017} .

ĐS: 1) $X = \begin{bmatrix} \frac{8}{3} & 2 \\ 0 & \frac{8}{3} \end{bmatrix}; 2) A^{2017} = \begin{bmatrix} 2^{2017} & 2017 \cdot 2^{2016} \\ 0 & 2^{2017} \end{bmatrix}$

Bài 10. Tính các định thức sau:

a) $\begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 0 & 2 \\ -1 & 2 & 5 \end{vmatrix}$

b) $\begin{vmatrix} 1 & 2 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 & 2 \\ 2 & 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 2 & 1 \end{vmatrix}$

c) $\begin{vmatrix} 4 & 0 & 0 & -1 \\ 3 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 2 \\ 1 & 2 & -1 & 0 \end{vmatrix}$

d) $\begin{vmatrix} 1 & -1 & 3 \\ 1 & 1 & -2 \\ -2 & 5 & 4 \end{vmatrix}$

e) $\begin{vmatrix} 1 & 3 & -6 \\ 1 & -1 & 2 \\ -8 & 5 & 4 \end{vmatrix}$

f) $\begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & -1 & 2 \\ 2 & 1 & -1 & 1 \\ 1 & -1 & 2 & 0 \end{vmatrix}$

ĐS: a) -24 b) -7 c) -37 d) 35 e) -56 f) -24

Bài 11. Tính các định thức sau:

$$1) \begin{vmatrix} x & 1 & 1 \\ 1 & x & 1 \\ 1 & 1 & x \end{vmatrix}; 2) \begin{vmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & x \\ 1 & x & 0 \end{vmatrix}; 3) \begin{vmatrix} 1 & -a & 1 \\ -2 & 1 & -a \\ 3 & -2 & 1 \end{vmatrix}; 4) \begin{vmatrix} 1 & 0 & 3 & 1 \\ 0 & 2 & 6 & 0 \\ -1 & 0 & -3 & 1 \\ 4 & 1 & 5 & 0 \end{vmatrix}; 5) \begin{vmatrix} 4 & 0 & 0 & -1 \\ 3 & -1 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & -2 & -2 \\ 1 & -2 & -1 & 0 \end{vmatrix}.$$

ĐS: 1) $(x+2)(x-1)^2$ 2) 0 3) $3a^2 - 4a + 2$ 4) 40 5) -45

Bài 12. Cho ma trận $A = \begin{bmatrix} -2 & 1 & m \\ 1 & -1 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \end{bmatrix}$

- 1) Với $m=1$ hãy tính $\det A$, $\det(5A')$, $\det(A^4)$.
- 2) m là giá trị nào đó mà $\det A = 3$. Với những giá trị m đó hãy tính $\det(A^{-1})$, $\det(2A^2)$

ĐS: 1) $\det A = 2$, $\det(5A') = 250$, $\det(A^4) = 16$

2) $\det A^{-1} = \frac{1}{3}$, $\det(2A^2) = 72$

Bài 13. Tính các định thức sau:

$$a) \begin{vmatrix} 4 & -2 & m \\ -5 & m & 1 \\ 2 & 4 & -3 \end{vmatrix} \quad b) \begin{vmatrix} 1 & m & m & 2 \\ 1 & m & 2 & m \\ 1 & 2 & m & m \\ 2 & 1 & 1 & 1 \end{vmatrix}$$

ĐS: a) $-2m^2 - 32m + 10$

b) $3(2m+3)(m-1)(m-2)^2$

Bài 14. Cho hai ma trận A, B vuông cấp 3 có: $\det(2A) = -4$, $\det(B^3) = 8$, $\det(A+B) = \frac{5}{2}$.

Tính $\det A$, $\det B$, $\det(A'B')$, $\det(5A^4B^{-1})$, $\det(AB+B^2)$.

ĐS: $\det A = -1/2$; $\det B = 2$; $\det(A'B') = -1$; $\det(5A^4B^{-1}) = 125/32$; $\det(AB+B^2) = 5$.

Bài 15. Cho ma trận A cấp 3 có $\det(2A) = 80$.

- a) Chứng minh ma trận A khả nghịch.
- b) Tính $\det(A^{-1})$, $\det(A')$ và $\det(A^6)$.

ĐS: a) $\det A = 10 \neq 0$, nên ma trận A khả nghịch.

b) $\det(A^{-1}) = \frac{1}{10}$, $\det(A') = 10$, $\det(A^6) = 10^6$

Bài 16. Cho các ma trận:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 2 \\ 2 & -1 & 1 \\ 3 & 0 & 2 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} -2 & -6 & 5 \\ -1 & -4 & 3 \\ 3 & 9 & -7 \end{bmatrix}, C = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 2 & -1 & 1 \\ 3 & 0 & 2 \end{bmatrix} \text{ và } D = \begin{bmatrix} -2 & -2 & 3 \\ -1 & -4 & 3 \\ 3 & 3 & -3 \end{bmatrix}.$$

- 1) Hãy tính các tích AB và BA . Từ đó hãy cho biết ma trận A có khả nghịch không? chỉ ra ma trận nghịch đảo (nếu có) của ma trận A .
- 2) Ma trận C có phải ma trận nghịch đảo của ma trận B hay không? Vì sao?
- 3) Tìm ma trận X (nếu có) thỏa mãn: $XA = B$.
- 4) Hãy tính tích CD . Từ đó hãy cho biết ma trận D có khả nghịch không? chỉ ra ma trận nghịch đảo (nếu có) của ma trận D .

ĐS: 1) $AB = BA = I_3$, $A^{-1} = B$ 2) không 3) $X = B^2 = \dots$ 4) $CD = 3I_3$

Bài 17. Tìm ma trận nghịch đảo (nếu có) của các ma trận sau:

a) $A = \begin{bmatrix} 2 & -5 \\ 3 & -3 \end{bmatrix}$

b) $B = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 1 \\ 1 & 3 & 2 \\ 2 & -1 & 0 \end{bmatrix}$

c) $C = \begin{bmatrix} -1 & 1 & 3 \\ 1 & 4 & -2 \\ 1 & 3 & -1 \end{bmatrix}$

ĐS: a) $A^{-1} = \begin{bmatrix} -\frac{1}{3} & \frac{5}{9} \\ \frac{1}{3} & \frac{2}{9} \end{bmatrix}$ b) $B^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{2}{3} & -\frac{1}{3} & -1 \\ \frac{4}{3} & -\frac{2}{3} & -3 \\ -\frac{7}{3} & \frac{5}{3} & 5 \end{bmatrix}$ c) $C^{-1} = \frac{-1}{6} \begin{bmatrix} 2 & 10 & -14 \\ -1 & -2 & 1 \\ -1 & 4 & -5 \end{bmatrix}$

Bài 18. Cho ma trận $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 4 & 3 & 0 \\ 1 & 1 & x \end{bmatrix}$.

1) Tìm x để ma trận A khả nghịch và thỏa mãn $\det(A^{-1}) = 2$.

2) Tìm ma trận nghịch đảo của A khi $x = 2$.

ĐS: 1) $x = \frac{3}{4}$; 2) $A^{-1} = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 1 \\ -8/3 & 5/3 & -4/3 \\ 1/3 & -1/3 & 2/3 \end{bmatrix}$.

Bài 19. Cho hai ma trận: $A = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$ và $B = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 2 \\ 2 & 2 & 3 \end{bmatrix}$.

1) Tìm ma trận nghịch đảo của A .

2) Tìm ma trận X sao cho $XA = B^t$.

3) Tìm ma trận Y sao cho $AYA = B$.

ĐS: 1) $A^{-1} = \begin{bmatrix} 1/5 & 3/5 \\ 1/5 & -2/5 \end{bmatrix}$; 2) $X = \begin{bmatrix} 3/5 & -1/5 \\ 1/5 & -7/5 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$; 3) Không tồn tại ma trận Y .

Bài 20. Cho ma trận $A = \begin{bmatrix} m-1 & -3 & 1 \\ 2 & -1 & 2 \\ -3 & 5 & -2 \end{bmatrix}$,

a) Tìm m để ma trận A khả nghịch.

b) Với $m = 3$, tìm ma trận nghịch đảo nếu có của ma trận A .

ĐS: a) $\det A = -8m + 21$. A khả nghịch $\Leftrightarrow m \neq 21/8$

b) $A^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{8}{3} & \frac{1}{3} & \frac{5}{3} \\ \frac{2}{3} & \frac{1}{3} & \frac{2}{3} \\ -\frac{7}{3} & \frac{1}{3} & -\frac{4}{3} \end{bmatrix}$

Bài 21. Cho ma trận $A = \begin{bmatrix} m & 1 & 2 \\ 1 & m & 2 \\ 1 & 2 & 1 \end{bmatrix}$

- a) Tìm m để ma trận A khả nghịch.
b) Khi A khả nghịch, tính $\det(A^{-1})$.

$$\det A = m^2 - 6m + 5.$$

ĐS: a) $\det A \neq 0 \Leftrightarrow \begin{cases} m \neq 1, \\ m \neq 5. \end{cases}$ b) $\det(A^{-1}) = \frac{1}{m^2 - 6m + 5}$

Bài 22(+). Cho ma trận $A = \begin{bmatrix} 1 & -2 & 1 \\ 0 & m & -1 \\ 1 & -1 & 3 \end{bmatrix}$

- 1) Tìm m để ma trận A khả nghịch.
2) Giả sử m là những giá trị mà ma trận A khả nghịch. Chứng minh rằng với những giá trị m đó thì A^2, A^3 cũng khả nghịch.
3) Với $m = -1$, hãy tìm ma trận nghịch đảo của A .

ĐS: 1) $m \neq -1/2$ 3) $A^{-1} = \begin{bmatrix} 4 & -5 & -3 \\ 1 & -2 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$

Bài 23(+). Cho ma trận $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 3 & -1 \\ 1 & 4 & -2 & 2 \\ 3 & -2 & 1 & -3 \\ -1 & 3 & m & 2 \end{bmatrix}$.

- a) Tìm điều kiện của m để ma trận A khả nghịch.
b) Khi A khả nghịch, hãy tìm phần tử nằm ở hàng 4, cột 3 của ma trận nghịch đảo của A .

ĐS: a) $m \neq 2$ b) $\frac{m+5}{m-2}$

Bài 24(+). Cho ma trận $A = \begin{bmatrix} 1+m & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1+m & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1+m & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1+m \end{bmatrix}$

- 1) Tìm điều kiện của m để A khả nghịch.
2) Khi A khả nghịch, giả sử ma trận nghịch đảo của A là $A^{-1} = (c_{ij})_{4 \times 4}$. Tìm m để $c_{23} = \frac{1}{4}$

và $\det(A^{-1}) = -\frac{1}{16}$

ĐS: 1) $m \neq 0$ và $m \neq -4$ 2) $m = -2$

Bài 25. Cho hai ma trận $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 2 \\ 1 & -2 & 2 & 2 \\ 1 & 3 & 3 & -1 \\ 3 & 0 & 1 & 2 \end{bmatrix}$ và $B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & -2 \\ 1 & 1 & -2 & -2 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 3 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$.

- 1) Tìm phần tử nằm ở vị trí hàng 3, cột 2 của ma trận A^2 .
- 2) Tính $A + B$.
- 3) Chứng minh A khả nghịch. Tìm phần tử nằm ở vị trí hàng 1, cột 3 của ma trận A^{-1} .
- 4) Tính $\det(A + B)$ và $\det(A^2 + BA)$.

ĐS: 1) Phần tử cần tìm là tích của “hàng 3 ma trận A ” với “cột 2 ma trận A ”;

2) $A + B = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & -1 & 0 & 0 \\ 2 & 4 & 4 & 0 \\ 6 & 1 & 2 & 3 \end{bmatrix}$; 4) $\det(A + B) = -24$; $\det(A^2 + BA) = -1008$.

Bài 26. Tìm hạng của các ma trận sau:

$A = \begin{bmatrix} 2 & 7 & 3 & 1 & 6 \\ 3 & 5 & 2 & 2 & 4 \\ 9 & 4 & 1 & 7 & 2 \end{bmatrix}$; $B = \begin{bmatrix} 3 & 4 & 1 & 2 \\ 1 & 4 & 7 & 2 \\ 1 & 10 & 17 & 4 \\ 4 & 1 & 3 & 3 \end{bmatrix}$; $C = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 3 & 1 & 3 & 1 \\ 3 & 5 & 3 & 5 & 3 \\ 7 & 9 & 7 & 9 & 7 \end{bmatrix}$.

ĐS: $r(A) = 2$, $r(B) = 3$, $r(C) = 2$

Bài 27. Tìm hạng của các ma trận sau :

$A = \begin{bmatrix} 1 & -3 & 4 & 2 \\ 2 & 1 & 1 & 4 \\ -1 & -2 & 1 & -2 \end{bmatrix}$; $B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -2 \\ -4 & -1 & 5 \\ 1 & 3 & 7 \\ 5 & 0 & -11 \end{bmatrix}$; $C = \begin{bmatrix} 3 & 21 & 0 & 9 & 0 \\ 0 & 7 & -1 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 6 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$.

ĐS: $r(A) = 2$; $r(B) = 3$; $r(C) = 3$.

Bài 28: Xác định hạng của các ma trận sau tùy theo tham số a :

1) $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & -3 \\ 2 & 1 & a \\ 1 & a & 3 \end{bmatrix}$ 2) $B = \begin{bmatrix} 3 & a & 1 & 2 \\ 1 & 4 & 7 & 2 \\ 1 & 10 & 17 & 4 \\ 4 & 1 & 3 & 3 \end{bmatrix}$

ĐS: 1) Với $a = 0; -5 \rightarrow r(A) = 2$; $a \neq 0; -5 \rightarrow r(A) = 3$.
2) Với $a = 0 \rightarrow r(B) = 2$; $a \neq 0 \rightarrow r(B) = 3$.

Bài 29. Tìm m để ma trận sau có hạng bằng 2:

$A = \begin{bmatrix} 3 & 1 & 4 & 1 \\ m & 2 & 3 & 1 \\ 3 & -1 & 1 & 0 \\ 3 & 3 & 7 & 2 \end{bmatrix}$

ĐS: $m = 0$

Bài 30. Cho $A = \begin{bmatrix} -3 & -3 & 3 \\ 0 & 1 & -1 \\ 6 & 5 & -8 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 3 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}$ và I là ma trận đơn vị cấp 3.

1) Tìm ma trận X sao cho $2A - 3X = 5I$.

2) Tính $A + B^2$ và $B.A'$.

Từ đó hãy cho biết ma trận B có khả nghịch không? nếu có, hãy suy ra ma trận nghịch đảo của ma trận B .

3) Tìm $x \in \mathbb{R}$ sao cho $\det(B - xI) = 0$. Tìm ma trận Y thỏa mãn: $(B - 3I)Y = 0$.

ĐS: 1) $X = \begin{bmatrix} -11/3 & -2 & 2 \\ 0 & -1 & -2/3 \\ 4 & 10/3 & -7 \end{bmatrix}$; 2) $A + B^2 = \begin{bmatrix} 4 & -3 & 9 \\ -3 & 12 & 4 \\ 9 & 4 & -6 \end{bmatrix}$; $B.A' = -3I$.

3) $x = 3 \vee x = \frac{-3 \pm \sqrt{13}}{2}$; $Y = [3z \ 2z \ z]^T, z \in \mathbb{R}$.

Bài 31. Cho $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & -1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 3 & 2 \end{bmatrix}$ và $B = \begin{bmatrix} 5 \\ 7 \\ 6 \end{bmatrix}$. Tìm các ma trận X sao cho $AX = B$.

ĐS: $X = \begin{bmatrix} 2z+1 \\ 0.5z-4 \\ z \\ 3-1.5z \end{bmatrix}, z \in \mathbb{R}$.

Bài 32. Giải các phương trình sau:

a) $\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} X = \begin{bmatrix} 3 & 5 \\ 5 & 9 \end{bmatrix}$

b) $X \begin{bmatrix} 1 & -2 & 3 \\ 3 & -2 & 4 \\ 2 & 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 0 \\ 3 & 1 & 3 \\ 3 & 4 & 4 \end{bmatrix}$

ĐS: a) $X = \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}$

b) $X = \begin{bmatrix} 20 & -15 & 13 \\ 17 & -12 & 11 \\ 48 & -35 & 30 \end{bmatrix}$

Bài 33. Giải các hệ phương trình tuyến tính sau :

1) $\begin{cases} x + y - 2z - 4t = 0 \\ 3x - y + 2z - 8t = 0; \\ x + 4y - z - 7t = 0 \end{cases}$

2) $\begin{cases} 2x + 2y - z + t = 2 \\ 4x + 3y - z + 2t = 3 \\ 8x + 5y - 3z + 4t = 6 \\ 3x + 3y - 2z + 2t = 3 \end{cases}$

3) $\begin{cases} 3x + 2y + 3z + 4t = 1 \\ x + y + z = -2; \\ 6x + 5y + 6z + 4t = -5 \\ 7x + 5y + 7z + 8t = 0 \end{cases}$

4) $\begin{cases} x - 4y + 3z = 1 \\ 5x + 5y - z = 2 \\ 7x + 2y + 3z = 10 \\ -2x + 3y + z = 5 \end{cases}$

ĐS: 1) $\{x = 3t; y = t; z = 0; t \in \mathbb{R}\}$

2) $\left(\frac{1}{2}; \frac{1}{2}; -\frac{1}{2}; -\frac{1}{2}\right)$

3) $\{x = -4t - z + 5; y = 4t - 7; z, t \in \mathbb{R}\}$

4) VN.

Bài 34. Tìm m để hệ phương trình sau trở thành hệ Cramer? Khi đó hãy tính thành phần x trong công thức nghiệm:

$$\begin{cases} x - 2y + z = 2 \\ 2my - 2z = 1 \\ -x + y - 3z = 3 \end{cases}$$

ĐS: $m \neq -1/2$

Bài 35. Với giá trị nào của m thì các hệ phương trình sau có nghiệm:

$$\text{a) } \begin{cases} x - 2y + z - t = -1 \\ 3x + y - 2z + t = 2 \\ x + 5y - 4z + mt = 5 \end{cases} ; \quad \text{b) } \begin{cases} x + y + 10z - 6t = 3 \\ x + 2y + mz - t = 1 \\ 2x + 5y - z + mt = 2 \end{cases}$$

ĐS: a) $m \neq 4$ b) $m \neq 3$

Bài 36. Với giá trị nào của m thì các hệ phương trình sau có nghiệm:

$$\text{a) } \begin{cases} x - 2y + z - t = -1 \\ 3x + y - 2z + t = 2 \\ x + 5y - 4z + mt = 5 \end{cases} \quad \text{b) } \begin{cases} x + y + 10z - 6t = 3 \\ x + 2y + mz - t = 1 \\ 2x + 5y - z + mt = 2 \end{cases}$$

ĐS: a) $m \neq 4$ b) $m \neq 3$

Bài 37. Với giá trị nào của m thì hệ phương trình sau có nghiệm duy nhất? Có vô số nghiệm?

$$\begin{cases} x + 3y - 2t = 0 \\ -y + 2z - t = 0 \\ 2x - z + t = 0 \\ 4x + y + mz = 0 \end{cases}$$

ĐS: $\det(A) = 11m + 5$ với A là ma trận hệ số của hệ (Hệ vuông thuần nhất có nghiệm duy nhất khi và chỉ khi $\det(A) \neq 0$, có vô số nghiệm khi và chỉ khi $\det(A) = 0$)

Bài 38. Cho hệ phương trình:

$$\begin{cases} x + y + z = 1 \\ 2x + 3y - z = 4 \\ 3x + 3y + (m+4)z = m^2 + 2 \end{cases}$$

- a) Hệ phương trình có nghiệm duy nhất?
b) Giải hệ phương trình với $m = -1$.

ĐS: a) $m \neq -1$ b) $\begin{cases} x = -1 - 4z \\ y = 2 + 3z \\ z \in \mathbb{R} \end{cases}$

Bài 39. Tìm tất cả các ma trận X (nếu có) thỏa mãn:

$$1) \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 3 \end{bmatrix} X = X \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 3 \end{bmatrix}; \quad 2) X \begin{bmatrix} -1 & 2 & 1 \\ -1 & 1 & 0 \\ 1 & -1 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 & -1 & 1 \\ 1 & 0 & 2 \end{bmatrix} \quad 3) X \begin{bmatrix} 3 & -2 \\ 5 & -4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ -5 & 6 \end{bmatrix}$$

$$4) \begin{bmatrix} 1 & 3 & 2 \\ 1 & 2 & 3 \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix} X = \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \quad 5) \begin{bmatrix} 1 & 2 & -3 \\ 3 & 2 & -4 \\ 2 & -1 & 0 \end{bmatrix} X = \begin{bmatrix} 1 & -3 & 0 \\ 10 & 2 & 7 \\ 10 & 7 & 8 \end{bmatrix}$$

ĐS: 1) $X = \begin{bmatrix} x & y \\ y & x+y \end{bmatrix}, x, y \in \mathbb{R}; \quad 2) X = \begin{bmatrix} -3 & 7 & 2 \\ 1 & -1.5 & 0.5 \end{bmatrix};$

$$3) X = \begin{bmatrix} 3 & -2 \\ 5 & -4 \end{bmatrix}; \quad 4) X = \begin{bmatrix} 7/4 \\ 5/4 \\ -7/4 \end{bmatrix}; \quad 5) X = \begin{bmatrix} 6 & 4 & 5 \\ 2 & 1 & 2 \\ 3 & 3 & 3 \end{bmatrix}$$

BÀI TẬP THAM KHẢO – ĐẠI SỐ TUYẾN TÍNH

CHƯƠNG 2: KHÔNG GIAN VEC TƠ VÀ ÁNH XẠ TUYẾN TÍNH

Bài 1. Tập hợp nào dưới đây là không gian vectơ con của các không gian tương ứng? Nêu lý do?

- 1) $S = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \mid 2x + 3z = 1\}$ trong \mathbb{R}^3 .
- 2) $Q = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \mid xy - 2z = 0\}$ trong \mathbb{R}^3 .
- 3) $F = \{(x, y, z, t) \in \mathbb{R}^4 \mid x + 2t - 3 = 0, y - t - z = 0\}$ trong \mathbb{R}^4 .
- 4) $J = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \mid 2x + 3z = 0\}$ trong \mathbb{R}^3 .
- 5) $H = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid x - 2y \geq 0\}$.

ĐS: 4)

Bài 2. Cho các vec tơ $u_1 = (3, 4, -1, 0), u_2 = (4, 2, 0, 1), u_3 = (1, 1, 2, 0)$.

- 1) Hãy tìm vec tơ $v = u_1 - 2u_2 + 3u_3$
- 2) Tìm vec tơ u thỏa mãn hệ thức: $3(u_1 + 2u_2 - u_3 + u) = u - u_1 + u_2$

ĐS: a) $v = (-2, 3, 5, -2)$ b) $u = \left(\frac{-5}{2}, \frac{9}{2}, 1, \frac{-5}{2}\right)$

Bài 3. Tìm $u + v, u - v, 2u - 3v, |3u|, |v - u|$ với u, v là các vec tơ sau đây.

- 1) $u = (5, -12), v = (-3, -6)$.
- 2) $u = (4, 0, 3), v = (-2, 1, 5)$.
- 3) $u = 4i + j, v = i - 2j$ biết $i = (1, 0), j = (0, 1)$ là các vec tơ đơn vị trong \mathbb{R}^2 .
- 4) $u = i + 2j - 3k, v = -2i - j + 5k$ biết $i = (1, 0, 0), j = (0, 1, 0), k = (0, 0, 1)$ là các vec tơ đơn vị trong \mathbb{R}^3 .
- 5) (+) $u = 2i - 4j + 4k, v = 2j - k$ biết $i = (1, 0, 0), j = (0, 1, 0), k = (0, 0, 1)$ là các vec tơ đơn vị trong \mathbb{R}^3 .

ĐS:

- a) $u + v = (2, -18), u - v = (8, -6), 2u - 3v = (19, -6), |3u| = 39, |v - u| = 10$.
- b) $u + v = (2, 1, 8), u - v = (6, -1, -2), 2u - 3v = (14, -3, -9),$
 $|3u| = 15, |v - u| = \sqrt{41}$.
- c) $u + v = (5, -1), u - v = (3, 3), 2u - 3v = (5, 8), |3u| = 3\sqrt{17}, |v - u| = 3\sqrt{2}$.
- d) $u + v = (-1, 1, 2), u - v = (3, 3, -8), 2u - 3v = (8, 7, -21),$
 $u + v = (-1, 1, 2), u - v = |3u| = 3\sqrt{14}, |v - u| = \sqrt{82}$.
- e) $u + v = (2, -2, 3), u - v = (2, -6, 5), 2u - 3v = (4, -14, 11),$
 $|3u| = 18, |v - u| = \sqrt{65}$.

Bài 4. Trong \mathbb{R}^3 , vec tơ u sau đây có phải là tổ hợp tuyến tính của các vec tơ còn lại không? Tại sao? Với $u_1 = (1, 1, 1), u_2 = (0, -1, 1), u_3 = (-2, -1, 3), u = (2, -1, 5)$.

ĐS: Có vì $u = 2u_1 + 3u_2$.

Bài 5. Tìm điều kiện của m để vec tơ u trong \mathbb{R}^3 sau đây là tổ hợp tuyến tính của các vec tơ còn lại với $u_1 = (0, 1, -1), u_2 = (-2, 1, 3), u_3 = (m, 2, -1), u = (1, m, 2)$.

Bài 6(+). Hãy xác định các mệnh đề sau là đúng hay sai.

BÀI TẬP THAM KHẢO – ĐẠI SỐ TUYẾN TÍNH

- 1) Nếu S là một hệ vec tơ phụ thuộc tuyến tính thì mỗi vec tơ trong hệ S biểu diễn được tuyến tính thông qua các vec tơ còn lại của hệ.
- 2) Mọi hệ vec tơ chứa vec tơ 0 là phụ thuộc tuyến tính.
- 3) Hệ rỗng là hệ phụ thuộc tuyến tính.
- 4) Các hệ con của hệ phụ thuộc tuyến tính là phụ thuộc tuyến tính.
- 5) Các hệ con của hệ độc lập tuyến tính là hệ độc lập tuyến tính.

ĐS: a) S b) Đ c) S d) S e) Đ

Bài 7. Họ các vectơ sau độc lập tuyến tính hay phụ thuộc tuyến tính trong không gian tương ứng?

- 1) $V = \{v_1 = (-2, 4), v_2 = (1, -2)\}$ trong \mathbb{R}^2 .
- 2) $V = \{v_1 = (2, -1, 1, 0), v_2 = (4, -2, 2, 1)\}$ trong \mathbb{R}^4
- 3) $U = \{u_1 = (1, -2, 0, 4), u_2 = (3, -2, 1, 1), u_3 = (0, 0, 0, 0)\}$ trong \mathbb{R}^4 .
- 4) $U = \{u_1 = (1, -2, 0), u_2 = (3, -2, 1), u_3 = (2, 0, 1)\}$ trong \mathbb{R}^3 .
- 5) $U = \{u_1 = (-1, 2, 4), u_2 = (3, -2, 2), u_3 = (1, 0, 3), u_4 = (1, 1, 1)\}$ trong \mathbb{R}^3 .
- 6) $S = \{s_1 = (0, -1, 2, 4), s_2 = (-1, 2, 4, 0), s_3 = (2, 4, 0, -1), s_4 = (4, 0, -1, 2)\}$ trong \mathbb{R}^4 .

ĐS: 1) PTTT 2) ĐLTT 3) PTTT 4) PTTT 5) PTTT 6) ĐLTT

Bài 8. Họ vec tơ sau là độc lập tuyến tính hay phụ thuộc tuyến tính:

- 1) $V = \{v_1 = (1, 0, -2, 5), v_2 = (2, 1, 0, -1), v_3 = (1, 1, 2, 1)\}$ trong không gian \mathbb{R}^4 .
- 2) $S = \{v_1 = (1, 0, 0), v_2 = (1, -1, 0), v_3 = (1, 1, 2), v_4 = (2, 3, m)\}$.

ĐS: a) ĐLTT b) PTTT

Bài 9. Với giá trị nào của m thì họ vec tơ sau là họ vec tơ độc lập tuyến tính? Phụ thuộc tuyến tính?

- 1) $U = \{u_1 = (1, 2, 3), u_2 = (m, 2, 0), u_3 = (m-1, 1, 4)\}$ trong \mathbb{R}^3 .
- 2) (+) $V = \{v_1 = (2, 1, 2m), v_2 = (2, 1, -1), v_3 = (m+1, 2, -3)\}$ trong \mathbb{R}^3 .
- 3) (+) $S = \{s_1 = (2; 1; 1; m); s_2 = (2; 1; -1; m); s_3 = (10; 5; -1; 5m)\}$ trong \mathbb{R}^4 .

ĐS: a) $m = \frac{14}{11}$ thì U pttt b) $\begin{cases} m = 3 \\ m = \frac{-1}{2} \end{cases}$ thì V pttt c) S pttt với mọi m

Bài 10. Với giá trị nào của m thì họ vectơ sau đây độc lập tuyến tính? Phụ thuộc tuyến tính?

- 1) $V = \{v_1 = (2, 1, 1, m), v_2 = (2, 1, -1, m), v_3 = (10, 5, -1, 5m)\}$ trong \mathbb{R}^4 .
- 2) $U = \{u_1 = (2, 1, 2m), u_2 = (2, 1, -1), u_3 = (1+m, 2, -3)\}$ trong \mathbb{R}^3 .
- 3) $W = \{w_1 = (m, 2, 1), w_2 = (1, -2, m), w_3 = (2, 2, 3)\}$ trong \mathbb{R}^3 .

ĐS:

- 1) PTTT khi $m = -1/2$; ĐLTT khi $m \neq -1/2$
- 2) PTTT khi $m = -1/2$ hoặc $m = 3$; ĐLTT khi $m \neq -1/2$ và $m \neq 3$
- 3) PTTT khi $m = -1$ hoặc $m = 0$; ĐLTT khi $m \neq -1$ và $m \neq 0$

Bài 11: Chứng minh $U = \{u = (1, -1), v = (0, 3)\}$ là một hệ sinh của không gian vectơ \mathbb{R}^2 . Hãy tìm biểu thị tuyến tính của mỗi vectơ $w = (4, 2)$, $t = (-2, 5)$, $s = -3w + t$ qua hệ vectơ U .

ĐS: $w = 4u + 2v$, $t = -2u + v$, $s = -14u - 5v$

BÀI TẬP THAM KHẢO – ĐẠI SỐ TUYẾN TÍNH

Bài 12.

1) Trong không gian vectơ \mathbb{R}^3 cho họ vectơ:

$$V = \{v_1 = (-1, 2, 4), v_2 = (3, -2, 1), v_3 = (2, -1, 5)\}$$

a) Chứng minh rằng họ V là cơ sở của không gian \mathbb{R}^3 .

b) Các họ vectơ $I = \{v_1, v_2\}$ và $J = \{v_1, v_3\}$ độc lập tuyến tính hay phụ thuộc tuyến tính? Vì sao?

c) Hãy tìm một biểu thị tuyến tính của vectơ v_1 qua các vectơ còn lại của họ vectơ V .

2) Chứng minh họ vectơ $U = \{u_1 = (1, 3), u_2 = (2, -2)\}$ là một cơ sở của không gian vectơ \mathbb{R}^2 .

3) Họ vectơ sau đây có phải là một cơ sở của không gian vectơ \mathbb{R}^3 không?

$$W = \{w_1 = (-2, 3, 4), w_2 = (3, -2, 5), w_3 = (5, 0, 23)\}$$

ĐS: 1b) họ vectơ I, J ĐLTT 1c) không có 3) không

Bài 13. Trong không gian vectơ \mathbb{R}^3 cho tập hợp: $Q = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \mid x - 2z = 0, x - y - z = 0\}$.

1) Chứng minh rằng Q là không gian vectơ con của \mathbb{R}^3 .

2) Tìm một cơ sở và tính số chiều của không gian Q .

3) Chứng minh vectơ $u = \left(1, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right) \in Q$ và tìm tọa độ của u trong cơ sở tìm được ở trên.

ĐS: 2) Một cơ sở $U = \{v = (2, 1, 1)\}$ $\dim V = 1$ 3) $u_U = \left(\frac{1}{2}\right)$

Bài 14. Trong không gian vectơ \mathbb{R}^3 cho tập hợp $W = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \mid x - 3y + z = 0\}$

1) Vectơ $u = (1, 2, 3)$ có thuộc W không? Chỉ ra một vectơ (khác vectơ không) thuộc W .

2) Chứng minh rằng W là một không gian vectơ con của \mathbb{R}^3 .

3) Tìm một cơ sở, số chiều của không gian W .

4) Chứng minh vectơ $u = (1, 2, 5) \in W$ và tìm tọa độ của u trong cơ sở của W tìm được ở trên.

ĐS:

1) Không. VD chọn $u = (1, 1, 2) \in W$

2) Cách 1: Chứng minh W đóng kín với phép toán cộng và nhân với vô hướng.

Cách 2: Viết $W = \text{span}\{u_1, u_2\}$

3) Một cơ sở $S = \{u_1 = (3, 1, 0), u_2 = (-1, 0, 1)\}$; $\dim W = 2$

4) $u_S = (2, 5)$

Bài 15. Trong không gian vectơ \mathbb{R}^4 cho tập hợp $S = \{(x, y, z, t) \in \mathbb{R}^4 \mid x + 2t = 0, y - z - t = 0\}$

1) Vectơ $u = (1, 2, 5, 4)$ có thuộc S không?

2) Chứng minh rằng S là một không gian vectơ con của \mathbb{R}^4 .

3) Tìm một cơ sở và tính số chiều của không gian S .

ĐS: 1) Không 3) Một cơ sở $U = \{u_1 = (-2, 1, 1, 0), u_2 = (0, 1, 0, 1)\}$, $\dim S = 2$.

Bài 16. Trong không gian vectơ \mathbb{R}^4 cho tập hợp $H = \{(x, y, z, t) \in \mathbb{R}^4 \mid y + 2t = 0\}$.

1) Chứng minh H là một không gian vectơ con của \mathbb{R}^4

BÀI TẬP THAM KHẢO – ĐẠI SỐ TUYẾN TÍNH

2) Tìm một cơ sở, số chiều của không gian H

3) Chứng minh vectơ $u = (-4; 2; -1; 1)$ thuộc H và tìm tọa độ của u trong cơ sở tìm được ở trên.

ĐS: 2) Một cơ sở $U = \{u_1 = (1, 0, 0, 0), u_2 = (0, -2, 1, 0), u_3 = (0, 0, 0, 1)\}$; $\dim H = 3$;

3) $u_s = (-4, -2, 1)$

Bài 17. Tìm hạng của họ các vectơ sau:

1) $U = \{u_1 = (-2, 1, 1), u_2 = (2, -3, 1), u_3 = (-1, 0, 1), u_4 = (1, -3, 2)\}$ trong không gian vectơ \mathbb{R}^3 .

2) $V = \{v_1 = (-2, 1, 1), v_2 = (2, -3, 1), v_3 = (4, 0, 1)\}$ trong không gian vectơ \mathbb{R}^3 .

3) $W = \{w_1 = (2, 2, 0, 0, -1), w_2 = (3, -3, 1, 5, 2), w_3 = (1, -1, -1, 0, 0)\}$ trong KGVTV \mathbb{R}^5 .

ĐS: 1) 2; 2) 3; 3) 3.

Bài 18. Trong không gian vectơ \mathbb{R}^4 hãy tìm hạng của họ các vectơ sau tùy theo m :

$$U = \{u_1 = (2, 1, 1, m), u_2 = (1, 3, -1, 2), u_3 = (-3, 1, -3m, 0)\}$$

ĐS: $m = 1$ thì hạng của họ vectơ là 2; $m \neq 1$ thì hạng của họ vectơ là 3.

Bài 19. Trong không gian vectơ \mathbb{R}^2 cho hai tập hợp

$$U = \{u_1 = (1, -1), u_2 = (2, 1)\} \text{ và } V = \{v_1 = (3, 1), v_2 = (1, -1)\}$$

1) Chứng minh rằng U và V là hai cơ sở của \mathbb{R}^2 .

2) Tìm ma trận chuyển cơ sở từ U sang V .

3) Tìm ma trận chuyển cơ sở từ V sang U .

4) Tìm tọa độ của vectơ $x = (3, -1)$ trong cơ sở U .

5) Tìm vectơ y trong \mathbb{R}^2 có tọa độ trong cơ sở U là $y_U = (4, -5)$.

6) Biết tọa độ của vectơ z trong cơ sở U là $z_U = (7, 2)$, tìm tọa độ của z trong cơ sở V .

ĐS: 2) $A = \begin{bmatrix} \frac{1}{3} & 1 \\ \frac{4}{3} & 0 \end{bmatrix}$; 3) $B = \begin{bmatrix} 0 & \frac{3}{4} \\ 1 & -\frac{1}{4} \end{bmatrix}$; 4) $x_U = \left(\frac{5}{3}, \frac{2}{3}\right)$; 5) $y = (-6, -9)$; 6)

$$z_V = \left(\frac{3}{2}, \frac{13}{2}\right)$$

Bài 20. Trong không gian vectơ \mathbb{R}^3 cho hai tập hợp $U = \{u_1 = (1, 1, -1), u_2 = (1, 1, 0), u_3 = (2, 1, -1)\}$ và $V = \{v_1 = (1, 1, 0), v_2 = (1, 0, -1), v_3 = (1, 1, 1)\}$.

1) Chứng minh U và V là hai cơ sở của \mathbb{R}^3 .

2) Tìm ma trận chuyển cơ sở từ U sang V .

3) Tìm ma trận chuyển cơ sở từ V sang U .

4) Tìm tọa độ của vectơ $x = (2, 3, -1)$ trong cơ sở U .

5) Tìm vectơ y trong \mathbb{R}^3 có tọa độ trong cơ sở U là $y_U = (1, 1, -1)$.

6) Biết tọa độ của vectơ z trong cơ sở V là $z_V = (1, 0, 2)$, tìm tọa độ của z trong cơ sở U .

BÀI TẬP THAM KHẢO – ĐẠI SỐ TUYẾN TÍNH

ĐS: 2) $A = \begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 1 & -1 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$; 3) $B = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \\ -1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$; 4) $x_U = (2, 2, -1)$;
5) $y = (0, 1, 0)$; 6) $z_U = (0, 2, -1)$

Bài 21. Trong các ánh xạ sau, ánh xạ nào không phải ánh xạ tuyến tính ?

- 1) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^2, x \in \mathbb{R}, f(x) = (x, 3x)$
- 2) $g: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2, (x, y) \in \mathbb{R}^2, g(x, y) = (x + 2y, 3x - y + 1)$
- 3) $h: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2, (x, y) \in \mathbb{R}^2, h(x, y) = (xy, x - y)$
- 4) $k: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3, (x, y, z) \in \mathbb{R}^3, k(x, y, z) = (x + 2y, x - y + z, x - 2z)$
- 5) $l: \mathbb{R}^2 \rightarrow \text{Mat}_{2 \times 2}(\mathbb{R}), (x, y) \in \mathbb{R}^2, l(x, y) = \begin{bmatrix} 2x - y & x + y \\ -x + 3y & 3x - y \end{bmatrix}$

ĐS: g, h

Bài 22. Cho ánh xạ $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ xác định bởi: $\forall u = (x, y, z) \in \mathbb{R}^3, f(u) = (x + y, y - z)$

- 1) Chứng minh rằng f là ánh xạ tuyến tính.
- 2) Tìm $u = (x, y, z) \in \mathbb{R}^3$ sao cho $f(u) = 0$.
- 3) Tìm ma trận của f trong cơ sở $U = \{u_1 = (1, 1, 0), u_2 = (1, 0, 1), u_3 = (1, 1, 1)\}$ của \mathbb{R}^3 và cơ sở $V = \{v_1 = (1, 1), v_2 = (1, 2)\}$ của \mathbb{R}^2 .

ĐS: $\{u = (-t, t, t) \mid t \in \mathbb{R}\}; A = \begin{bmatrix} 3 & 3 & 4 \\ -1 & -2 & -2 \end{bmatrix}$.

Bài 23. Cho ánh xạ tuyến tính $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ xác định bởi:

$$\forall u = (x, y, z) \in \mathbb{R}^3, f(u) = (x + 2y, 3y + z, 3x - 2z)$$

- 1) Chứng minh rằng f là ánh xạ tuyến tính.
- 2) Tìm ma trận A của f trong cơ sở $U = \{u_1 = (0, 1, 1), u_2 = (1, 0, 1), u_3 = (1, 1, 1)\}$ của \mathbb{R}^3 .

ĐS: 2) $A = \begin{bmatrix} -4 & 0 & -2 \\ -6 & 0 & -3 \\ 8 & 1 & 6 \end{bmatrix}$.

Bài 24. Giả sử $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ là một ánh xạ tuyến tính sao cho $f(1, 1) = (3, 4)$ và $f(2, 3) = (5, 2)$

- 1) Tìm $f(3, -4)$
- 2) Xác định $f(x, y)$ với mọi $(x, y) \in \mathbb{R}^2$

ĐS: 1) $f(3, -4) = (16, 54)$; 2) $f(x, y) = (4x - y, 10x - 6y)$.

Bài 25. Giả sử $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$ là một ánh xạ tuyến tính sao cho

$$f(1, -1) = (-1, 1, 2), f(-2, 3) = (2, 3, -4).$$

- 1) Chứng minh rằng $U = \{u_1 = (1, -1), u_2 = (-2, 3)\}$ là một cơ sở của \mathbb{R}^2
- 2) Tìm $f(3, -5)$
- 3) Tổng quát, tìm $f(x, y)$ với mọi $u = (x, y) \in \mathbb{R}^2$

ĐS: 2) $f(3, -5) = (-3, -7, 2)$;

BÀI TẬP THAM KHẢO – ĐẠI SỐ TUYẾN TÍNH

3) Biểu diễn $u = (x, y) = (3x + 2y)u_1 + (x + y)u_2$, từ đó $f(x, y) = (-x, 6x + 5y, 2x)$.

Bài 26. Tính tích vô hướng $\langle u, v \rangle$ của các cặp vec tơ sau

1) $u = (2, -1, 3), v = (-1, 1, 1)$

2) $u = (1, -1, 9, 7, 4), v = (2, 1, 0, -1, 0)$

ĐS: a) $\langle u, v \rangle = 0$, b) $\langle u, v \rangle = -6$,

CHƯƠNG 3. BÀI TOÁN GIÁ TRỊ RIÊNG VÀ CHÉO HÓA MA TRẬN

Bài 1. Cho ma trận $A = \begin{bmatrix} 1 & 6 \\ 5 & 2 \end{bmatrix}$ và $u = \begin{bmatrix} 6 \\ -5 \end{bmatrix}$, $v = \begin{bmatrix} 3 \\ -2 \end{bmatrix}$. Hỏi u, v có là những vectơ riêng của ma trận A không ? vì sao ?

Bài 2. Cho ma trận

$$A = \begin{bmatrix} 3 & -1 \\ 2 & 0 \end{bmatrix}$$

- 1) Tìm các giá trị riêng và các vectơ riêng tương ứng của ma trận A .
- 2) Ma trận A có chéo hóa được không ? nếu có, hãy viết ma trận P làm chéo hóa A và ma trận chéo kết quả.

Bài 3. Cho ma trận $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 4 \\ 2 & 0 & -4 \\ -1 & 1 & 5 \end{bmatrix}$.

- 1) Tìm các giá trị riêng của ma trận A . Ma trận A có chéo hóa được không? Vì sao?
- 2) Tìm các vectơ riêng của A .
- 3) Xác định ma trận P làm chéo hóa ma trận A và đưa ra ma trận chéo $P^{-1}AP$.

Bài 4. Cho các ma trận

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

- 1) Các ma trận trên có chéo hóa được không ? Vì sao?
- 2) Tìm các giá trị riêng và các vectơ riêng của các ma trận A, B .
- 3) Hãy tìm các ma trận làm chéo hóa các ma trận trên.
- 4) Tìm ma trận trực giao làm chéo hóa A và B .

Bài 5. Ma trận sau có chéo hóa được không ? Nếu được hãy đưa ma trận đó về dạng chéo:

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 4 & 3 \\ -4 & -6 & -3 \\ 3 & 3 & 1 \end{bmatrix}.$$

Bài 6. Cho ma trận đối xứng

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}.$$

- 1) Cho các vectơ $u = [2 \ 4 \ 5]^T$, $v = [1 \ -2 \ 3]^T$, hãy kiểm tra rằng $(Au, v) = (u, Av)$.
- 2) Chứng minh rằng $(Au, v) = (u, Av)$ với mọi vectơ $u, v \in \mathbb{R}^3$.
- 3) Hãy chéo hóa ma trận A .
- 4) Tìm ma trận trực giao P sao cho $P^T A P$ có dạng chéo.

Bài 7. Cho ma trận đối xứng

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}.$$

- 1) Cho các véc tơ $u = [2 \ 4 \ 5]^T, v = [1 \ -2 \ 3]^T$, hãy kiểm tra rằng $(Au, v) = (u, Av)$.
- 2) Chứng minh rằng $(Au, v) = (u, Av)$ với mọi véc tơ $u, v \in \mathbb{R}^3$.
- 3) Hãy chéo hóa ma trận A .
- 4) Tìm ma trận trực giao P sao cho $P^T A P$ có dạng chéo.